

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

“กองทัพเดินด้วยท้อง” คำพูดของแม่ทัพนโปเลียน โบนาปาร์ต แห่งฝรั่งเศส นับว่าเป็นคำกล่าวที่ยังใช้ได้อยู่ในโลกโลกาภิวัตน์ปัจจุบัน ถ้าจะมองลงไปให้ลึกแล้ว การทำธุรกิจก็เปรียบเสมือนกับการทำสงคราม แต่เป็นสงครามเศรษฐกิจที่ทุกฝ่ายต้องการเป็นผู้ชนะ เพื่อจะได้มาซึ่งสิทธิการครอบครองทรัพยากรที่มากขึ้นและมากกว่าผู้อื่น การทำธุรกิจในยุคแห่งการแข่งขันที่ไร้พรมแดนนี้ไม่เพียงแต่จะต้องต่อสู้กับภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจที่กำลังโหมกระหน่ำเข้ามาทุกสารทิศ เรายังต้องต่อสู้กับคู่แข่งที่แข็งแกร่งทั้งในประเทศและต่างประเทศอีกด้วย และที่สำคัญยิ่งกว่านั้นคือ จะต้องสร้างความประทับใจให้กับลูกค้าอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ด้วยเหตุนี้เองจึงต้องมีระบบการจัดส่งกำลังบำรุง (Logistics System) ที่ทรงประสิทธิภาพไว้คอยสนับสนุนธุรกรรมขององค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าด้วยสินค้าแปลกใหม่ คุณภาพดี ราคายุติธรรม และบริการที่เป็นเลิศ

ในองค์กรหน่วยงานคลังสินค้าเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการที่จะช่วยลดต้นทุนและสร้างกำไร หากหน่วยงานคลังสินค้ามีการบริหารจัดการและจัดเก็บสินค้าคงคลังอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคุมสินค้าคงคลังไม่ให้มีมากหรือน้อยเกินไป ย่อมเป็นผลดีต่อองค์กรนั้น ๆ การจัดเก็บสินค้า การกำหนดตำแหน่งในการจัดเก็บอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบ รวดเร็ว และง่ายต่อการค้นหา เป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะช่วยในการลดต้นทุนได้ การจัดการระบบการหยิบสินค้าที่ไม่ดีจะส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น อาทิเช่น ใช้พนักงานจำนวนมาก เวลาในการหยิบสินค้ามากขึ้น ส่งผลให้ระดับการบริการลูกค้าลดลง ค่าบำรุงรักษาอุปกรณ์ที่ใช้ในการหยิบสินค้าเพิ่มขึ้น ดังนั้น ระบบช่วยในการจัดการสำหรับขั้นตอนการหยิบสินค้าที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อการลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการของคลังสินค้าเป็นอย่างมาก (ณกร อินทร์พุง, 2548)

กองทัพเรือ ได้มีการจัดเตรียมกำลังพล ยุทโธปกรณ์และระบบส่งกำลังบำรุงที่สมดุล กะทัดรัดและทันสมัย เพื่อดำรงความพร้อมรบในการป้องกันประเทศ และคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล สำหรับกรณีศึกษา ร.ล.พุทธยอดฟ้าจุฬาโลก กองเรือฟริเกตที่ 1 กองเรือยุทธการ ที่นำมาศึกษาครั้งนี้ ร.ล.พุทธยอดฟ้าจุฬาโลก เป็นเรือรบที่ซื้อต่อจากกองทัพเรือสหรัฐอเมริกา ไม่ได้สั่งต่อใหม่ ดังนั้นงานด้านการส่งกำลังบำรุงและการซ่อมบำรุงรักษาจึงเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง การบริหารจัดการระบบการส่งกำลังบำรุงจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะดำรงสภาพของเรือไว้ให้พร้อมรบอยู่เสมอ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

จากความสำคัญข้างต้น ผู้ศึกษาได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและขั้นตอนการจัดการพัสดุคงคลังในเรือรบ
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นสำหรับการจัดการพัสดุคงคลังในเรือรบ

รวมทั้งเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงระบบการจัดการพัสดุคงคลังภายในเรือรบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาเรื่อง แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการพัสดุคงคลังภายในเรือรบกรณีศึกษาเฉพาะ ร.ล.พุทธยอดฟ้าจุฬาโลก คาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้ทราบแนวคิดและขั้นตอนการจัดการระบบโลจิสติกส์ภายในเรือรบ
2. สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มี

ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. เพื่อเป็นแนวทางให้เรือรบลำอื่น ๆ ในกองทัพเรือ สามารถนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ได้

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาถึงแนวคิดและขั้นตอนรวมทั้งเสนอแนะแนวทางในการจัดการระบบโลจิสติกส์ด้านพัสดุคงคลังภายในเรือรบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยได้เลือกทำการศึกษาเฉพาะ ร.ล.พุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ซึ่งผู้ศึกษาได้ปฏิบัติราชการอยู่ในปัจจุบัน

นิยามศัพท์

ความหมายของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษานี้มี ดังนี้

การจัดการระบบโลจิสติกส์ (Logistics Management) หมายถึง กระบวนการในการวางแผนดำเนินการ และควบคุมประสิทธิภาพกิจกรรมการจัดหา จัดเก็บ เคลื่อนย้ายสินค้า และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่แหล่งผลิตไปยังจุดที่มีการบริโภค โดยมีการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

การส่งกำลังบำรุง หมายถึง การกระทำและการจัดหน่วย เพื่อสนับสนุนหน่วยทหารด้านพัสดุตามที่หน่วยจำเป็นต้องมีไว้ใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย กิจกรรมใน

ลักษณะนี้ เกี่ยวข้องกับการกำหนดความต้องการ การจัดหา การเก็บรักษา การแจกจ่าย และการจำหน่ายพัสดุ หรือยุทธโธปกรณ์

พัสดुकงคลัง หมายถึง พสดุที่ใช้ในการซ่อมบำรุงเครื่องจักร เครื่องยนต์ที่ใช้บนเรือรบ และครอบคลุมถึงพัสดุทั่วไปที่ใช้ในการปฏิบัติการเป็นประจำ เช่น ครุภัณฑ์ทั่วไป (General Hardware) ของใช้ในสำนักงาน (Office Supplies) เครื่องเขียนแบบพิมพ์ (Stationary) และอุปกรณ์ป้องกันภัย (Safety Device)

ระบบพัสดुकงคลัง หมายถึง ระบบที่ใช้จัดการพัสดुकงคลัง โดยกำหนดว่าจะไหลขึ้นส่วนหรือผลิตภัณฑ์ใดต้องสั่งมาเพิ่มเมื่อใด และเป็นปริมาณเท่าใด

โลจิสติกส์ (Logistics) หมายถึง การจัดหา จัดเก็บ เคลื่อนย้ายสินค้า และข้อมูลที่เกี่ยวข้องตั้งแต่แหล่งผลิต ไปยังจุดที่ผู้บริโภคต้องการให้มีการจัดส่ง ซึ่งสินค้าจะต้องมีปริมาณและคุณภาพตามที่ผู้บริโภคต้องการ

โลจิสติกส์แบบทหาร (Military Logistics) หมายถึง การส่งกำลังบำรุงเพื่อมุ่งการไปเอาชนะจากสงคราม เป็นการป้องกันและรักษาประเทศชาติให้แคล้วคลาดจากศัตรู